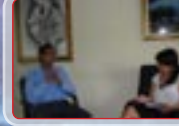

• II. Yönlendirme Komitesi Toplantısı. Sayfa 2.

• Cem Uğur ile Röportaj. Sayfa 7.

• Çalışma Ziyareti. Sayfa 9.

Fotoğraf: Uğur HALICI

Değerli Okuyucu,

Sizlere, İGEPEP'in yürütülmesiyle ilgili ilerlemeyi içeren, üçüncü İGEPEP haber bültenimizi sunmaktan mutluluk duyarım. İGEPEP, proje döneminin ikinci yarısına başlamıştır. Projenin ilk 9 aylık sürecinde İstanbul, İzmir, Ankara ve Bursa Büyükşehir Belediyelerinde bulunan Proje Koordinasyon Birimleri ve 60 kişiden fazla uzmanın çalıştığı Teknik Destek Ekibi'nin işbirliği ve iyi niyetiyle pek çok sorunun üstesinden geldiği söylemek yanlış olmaz. Sıkı çalışma, ortak anlayış ve geniş kapsamlı uzmanlık sonucu elde edilen proje çıktılarının ulaşmanın heyecanını hissetmeye başlamış bulunmaktayız.

Özellikle dikkat isteyen faaliyetlerden biri, Temmuz ayı ortasında Hollanda ve Belçika'ya düzenlediğimiz çalışma ziyaretidir. 14 katılımcı, Avrupa Parlamentosu, Brüksel Bölgeler Komitesi, Amsterdam, Brugge ve Beringen Belediyeleri gibi, bu ülkelerin yerel ve merkezi kurumlarını ziyaret etme fırsatını buldular. Bu ziyaretlerin asıl odak noktası, belediyelerdeki stratejik planlama sürecini, sosyal projelerin tasarım aşamasını ve onların entegrasyon konularına yaklaşımlarını görerek incelemek ve bunun yanında, faal olan AB kurumları hakkında bilgi almaktır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde düzenlenen 2. Yönlendirme Komitesi Toplantısı ve Çalışma Grubu Toplantıları, Ağustos ayının başında gerçekleşmiştir. Aralarında ilgili Büyükşehir

Belediyeleri'nden yüksek sayıda temsilcinin, Merkezi Finans ve İhale Birimi ile Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu'ndan temsilcilerin ve proje paydaşlarının da bulunduğu 80'den fazla katılımcı, projenin ilerleyişi hakkındaki görüşlerini paylaşmış ve Büyükşehir Belediyeleri'ndeki gelişmeler hakkında bilgi edinmişlerdir. Kasım ayında Ankara'da gerçekleşecek Üçüncü Yönlendirme Komitesi Toplantısı'nı sabırsızlıkla bekliyoruz. Bir başka önemli gelişme de Sultanbeyli Çocuk Merkezi'nin 26 Ağustos'ta açılmasıdır; konu hakkındaki detayları bu sayıda bulabilirsiniz. Ankara ve İzmir'deki Merkezlerin yakın zamanda gerçekleşmesi düşünülen açılışlarını sabırsızlıkla bekliyoruz.

Kamu kurumlarının ve STKların metropol bölgelere gerçekleşen iç-göçün ortaya çıkardığı sosyo-ekonomik ve çevresel sorunlarla başa çıkma konusundaki mevcut kapasitelerini keşfetmeyi hedefleyen ve üst düzey kamu çalışanları ve Sivil Toplum Kuruluşlarının (STKlar) temsilcileriyle yapılan anket çalışması, Durum Tespit Çalışması 1'in çıktılarının Ekim ayı içerisinde yayınlanmak üzere hazır olduğunu bildirmekten memnuniyet duymaktayım. Aynı şekilde ilgili metro kentlerde dikkatle seçilmiş göçmen topluluklarıyla yapılan 2000'den fazla saha mülakatı aracılığıyla iç göçle gelenlerin karşılaştıkları sosyo-ekonomik entegrasyon ve çevresel sorunların doğasını ve derecesini bulmayı hedefleyen Durum Tespit Çalışması 2'nin çıktıları da Ekim ayı içerisinde yayınlanmak üzere hazır bulunmaktadır. Buna ek olarak İGEPEP'in odak noktası iç-göç ve kentsel yoksulluk olan ilk ulusal düzeydeki konferansı Ekim ayında Ankara'da gerçekleştirilecek.

Son olarak, paha biçilmez katkıları nedeniyle Sayın Füsün Çiçekoğlu'na ve bir zamanlar kendisi de sokakta çalışan bir çocuk olan Cem Uğur ile gerçekleştirdikleri ilginç röportaj nedeniyle Sayın Figen Dereli ve Sayın Türkan Şanverdi Avcı'ya teşekkür etmek istiyorum. Bültenimiz üçüncü sayısını okumaktan zevk alacağınızı umuyorum. İGEPEP konusunda daha fazla bilgi edinmek isterseniz lütfen www.igeprojesi.net internet sayfamızı ziyaret edebilir ya da proje ofislerimizden birini arayabilirsiniz.

Dr. Luc V. Zwaenepoel
İGEPEP Takım Lideri

BU SAYIDA:

- Takım Liderinden Notlar 1
- Misafir Yazar:
Füsün Çiçekoğlu 2
- II. Yönlendirme Komitesi
Toplantısı 3
- İstanbul Sokak Çocukları
Rehabilitasyon Merkezi
(İSMEM) ziyareti 3
- İGEPEP Ankara:
Metehan Gültaşlı, 4
- İGEPEP Ankara:
Zeynep Çakır: 5
- Nur Yücel:
Ankara Büyükşehir
Belediyesi, PKB Üyesi 6
- Cem Uğur ile Röportaj 7
- Sultanbeyli Çocuk
ve Gençlik Merkezi
görkemli bir törenle
açıldı 8
- Çalışma Ziyareti
Levent Gaşgıl 9

Misafir Yazar: Füsun Çiçekoğlu

Füsun Çiçekoğlu: Sektör Yöneticisi - Bölgesel Kalkınma ve Sınır Ötesi İşbirliği

Türkiye’de 1950’li yıllardan itibaren sürekli, bazı dönemlerde artış gösteren, iç göç olgusu yaşanmaktadır. Nüfus bilimin ana konularından olan göç olayının yönü ve nedenleri hakkındaki mevcut bilgilere göre, genellikle kırsal alanlardan kentsel alanlara ve özellikle de ülkemizin az gelişmiş yörelerinden gelişmiş bölgelerine doğru nüfus hareketliliği söz konusudur. Bu göçlerin önemli bir bölümü sosyal ve ekonomik nedenler sonucu gerçekleşmektedir.

Yarım yüzyıldan beri devam eden bu göç olgusuna son yirmi yıl içinde Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde güvenlik sorunları, büyük ölçekli kalkınma projeleri, doğal afetler nedeniyle meydana gelen yer değiştirmeler de eklenmiştir. Özellikle 1985 - 1996 yılları arasında yerleşim yerlerini zorunlu olarak değiştiren nüfusun yapısı da önceki dönemlerdeki göç hareketlerindeki farklılık göstermektedir.

Göç eden nüfusun önemli bir bölümü, kentsel yerleşimlere göç ederek genellikle kentlerin gecekondumahallelerinde, sağlıksız çevre koşullarında ve konutlarda, yeterli iş ve gelir olanaklarından yoksun olarak yaşamak durumunda kalmıştır. Yerlerinden olmuş bu nüfusun çoğunluğunun eğitim düzeyinin yetersiz olması ve genellikle vasıfsız iş gücünü oluşturması, işsizlik ve yoksulluğun getirdiği sınırlılıklarla birleşerek kentsel yaşam koşullarını bu nüfus için daha da ağırlaştırmıştır. Bu durum hem göçe zorlanmış hem kente kendi iradesiyle göç etmiş nüfus için hem de kentin yerleşik nüfusu için toplumsal bir sorun haline dönüşmüştür. Göçle birlikte kendilerine ve gelecek kuşaklara daha iyi bir hayat umuduyla büyük kentlere gelenler kendilerine şehrin hem fiziken hem de sosyal olarak “kiyılarında” yer bulabilmişlerdir. Büyük şehirlerin kıyılarında hayatlarını sürdürmeye çalışan yoksul kitleler her türlü eğitim, iş ve sağlık güvencesinden yoksun olmanın güçlükleriyle mücadele ederek tutunmaya, ayakta kalmaya çalışmış, bu mücadeleyle yoksulluk ve yoksunlukla inşa edilmiş “yeni kentler” yaratmışlardır.

Göç alan ana kentler olarak belirlenen Diyarbakır, Gaziantep, Erzurum ve Şanlıurfa illerinde yürütülmekte olan EKOSEP ile Ankara, İstanbul, İzmir ve Bursa illerinde uygulanmakta olan İGEP bu sorunların çözümüne katkı sunmak amacıyla Avrupa Komisyonu desteğiyle yürütülen iki projedir. Bu iki projenin uygulanmasında bu kentlerimizde göçün yarattığı “yeni kentler”in iç göç ve iç göçle bağlantılı sorunları çözmeye yardımcı olacak umudundayız.

Aralık 2007’de başlayan, Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep ve Erzurum illerinde yürütülmekte olan “Göç Alan Kentlerde Ekonomik ve Sosyal Entegrasyon Projesi (EKOSEP)”, göçle gelenlerin gereksinimlerinin belirlenmesi, sorunların çözümüne yönelik katılımcı sosyal hizmet eylem planı hazırlanması, Belediye ve Valiliklerin insan kaynaklarının ve kurumsal kapasitelerinin iyileştirilmesini amaçlamaktadır. EKOSEP kapsamında adı geçen illerde doğrudan hizmet sunumuna yönelik 18 adet pilot proje uygulanmaktadır. Ankara, İstanbul, İzmir ve Bursa illeri için 2008 yılı Aralık ayında başlatılan benzer nitelikleri haiz projemiz İGEP İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa Büyükşehir Belediyelerinin, göçten kaynaklanan sosyo-ekonomik uyum ve çevre bağlantılı problemlerini azaltmaları için kurumsal kapasitelerini artırmalarına ve hedef bölgelerdeki sosyal hizmetlerin geliştirilmesi ve sokakta çalışan çocuklarının rehabilitasyon ve toplumla tekrar bütünleşmelerini sağlamalarına destek sağlamak amacıyla.

Adı geçen projeler kapsamında Türkiye’nin yaklaşık %70’ni temsil eden bir kent nüfusuna yönelik olarak; yerel yönetimler, valilikler ve kamu kurumlarının yerel teşkilatları ve STK’ların katılımıyla sosyal hizmet planlaması ve sunumunu kapsayan, daha önce örneği görülmemiş çapta ve derinlikte bir eşgüdüm ve işbirliği modeli gerçekleştirilecektir. Bu projelerin birer iyi yönetim modeli olarak başarılı ve kalıcı olması sosyal politika alanında kamu hizmetlerinde bir sıçrama anlamına gelebilecektir. Kuşkusuz bu ölçekte bir yenilenme bu alanda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının merkez teşkilatlarının da sürece aktif katılımını ve yönlendirmesini gerektirmektedir.

Projeler hedefleri ile olduğu kadar yararlanıcıların geniş temsil kabiliyeti ile de iyi yönetim alanında örnek olmaya adaydır. Bu projeler, toplamda üç (3) milyar TL seviyesine ulaşmış olan AB mali yardımları içerisinde, bütçesi mütevazı da olsa bu özellikleriyle model oluşturma kapasitesi açısından önemli bir yer tutmaktadırlar.

Avrupa Komisyonu katkısı verilen bu iki projemizle göç ve uyum sorunlarına çözüm bulunmasını desteklemeyi hedefliyoruz, göç konusunun ele alınışının ve göç kaynaklı sorunların çözümünün Türkiye’nin Avrupa Birliği’yle bütünleşmesi açısından önemini göstermektedir. Her iki projede de göç ve göçle bağlantılı sorunlara çözümün, göç eden nüfusun kent hayatına katılımında ve uyum sorunlarının çözümünde yatmakta olduğu anlayışı egemendir. Göç sorunlarının çözümünün ancak yerel yönetimlerin işbirliği ve eşgüdümü ile sağlanabileceğinin bilinmesi her iki projede de yerel yönetimlerin uygulamacı olmalarını gerektirmiştir.

Bilindiği gibi kentle bütünleşememiş, kent hayatına katılamamış kitleler çözüm umudunu ilk aşamada göç ettikleri Diyarbakır gibi kentlerden daha büyük kentlere göç etmekte aramaktadırlar. Bu nedenle bu projemizin kapsamındaki İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa gibi büyük kentlerin ekonomik uyum ve sosyal katılım sorunları Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep ve Erzurum gibi kentlerin sorunlarından bağımsız değildir.

İç göçten kaynaklanan sorunlar göç eden nüfusun kent hayatına katılımı açısından olduğu kadar ötekileştirme ve ayrımcılık gibi ciddi sorunlarla bağlantılı olarak da acil çözüm gerektirmektedir. Göçle bağlantılı uyum sorununun yaratıcısı olanların sadece göçle gelenler değil, göçle gelenleri benimseme konusunda zorluklar yaşayanlar ve tepkilerini linç girişimlerine kadar varıranlar olduğunun bilinmesi sorunun çözümü açısından önemlidir. Bu projenin uygulanmasında bu husus da dikkate alınarak her türlü ötekileştirme ve ayrımcılığa karşı bir yaklaşımın benimsenmesi hedeflenmiştir. Uyum sorunu, göçle gelenlerin tek taraflı sorunu olarak görülmemeli ve yerleşik nüfusun “gelenleri” geçici birer “misafir” veya “güvenlik tehdidi” görme eğilimine karşı da mücadelenin koşulları da bu projelerle yaratılmalıdır.

Bu çok yönlü mücadele yerel yönetimlerin işbirliği, karşılıklı bilgi deneyim aktarımı ve iyi uygulamaların paylaşımı ile başarıyla sonuçlanabilir. Projenin, AB belediyelerinde yürütülen çalışmaların aktarımını ve iyi örneklerin paylaşımını sağlayacak etkinliklerinin projenin başarısında önemli bir rolü olacaktır. Benzer projelerle eşgüdüm, uyum ve etkileşim yaratılması ile projemizin başarısı katlanarak artacaktır.

İGEP İkinci Yönlendirme Komitesi Toplantısı

İGEP İkinci Yönlendirme Komitesi toplantısı 5 Ağustos 2009 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin evsahipliğinde gerçekleştirildi.

Projenin stratejik yol haritasının belirlenmesini sağlamak ve projenin en üst yönlendirme ve karar mercii oluşturmak amacıyla üç ayda bir gerçekleştirilen Yönlendirme Komitesi Toplantısına İGEP projesinin merkez ve şehirlerdeki uzmanlarının ve konsorsiyum ortaklarının yanı sıra Merkezi Finans ve İhale Birimi ve Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu temsilcileri ile yerel yönetimlerin, belediyelerin ve konuyla ilgili kamu kuruluşlarının üst düzey yetkilileri katıldı.

Yönlendirme komitesi toplantısında projenin başlangıcından itibaren gelişmeler ve bir sonraki yönlendirme komitesi toplantısına kadar gerçekleştirilmesi düşünülenler değerlendirildi ve toplantının ardından her iki bileşen konusunda çalışan uzman ve belediye personeli için çalıştaylar düzenlendi.

İstanbul Gençlik Rehabilitasyon ve Meslek Edindirme Merkezi Ziyareti

Sultanbeyli Çocuk ve Gençlik Merkezi (ÇOGEM) ve İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı İstanbul Gençlik Rehabilitasyon ve Meslek Edindirme Merkezi (İSMEM) arasında proje başlangıcından bu yana sürdürülen sıkı işbirliği daha da gelişerek devam ediyor.

Gerek 4 ildeki Çocuk Merkezleri arasındaki, gerek projenin yürütüldüğü dört Büyükşehir Belediyesi arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla deneyim aktarımında ve bilgi alışverişinde bulunmak üzere İSMEM'e Ankara, İzmir ve Bursa'da hizmet veren Çocuk Merkezlerinde görevli Belediye personelinin ve İGEP teknik destek ekibinin katıldığı bir ziyaret gerçekleştirildi.

Ziyaret sırasında dört ilde çalışan proje ve belediye ekipleri sorunlarını, çözüm önerilerini, deneyimlerini paylaşma ve İSMEM'de elde edilen deneyimleri açılacak olan merkezlere aktarma fırsatını buldular.

İGEP Ankara - Metehan Gültaşlı

Ankara ilinin nüfus gelişimi irdelendiğinde, Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana, ülke ortalamasının üzerinde bir nüfus artış hızı yakaladığı görülmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun verileri, yaşanan bu hızlı nüfus artışının göçten kaynaklandığını net bir şekilde ortaya koymaktadır. 2000 yılı verilerine göre, Ankara nüfusunun % 48'i Ankara dışında doğmuştur. Bu oran 2008 yılı verilerine göre % 66'ya yükselmiştir.

Göçten kaynaklanan bu hızlı nüfus artışı ve beraberinde yaşanan hızlı kentleşme, göç alan diğer büyükşehirler gibi Başkent Ankara'da da önemli sosyal, ekonomik ve çevresel sorunlara yol açmıştır. "Göçle gelenlerin ve kentte yaşayan dezavantajlı grupların, kent hayatına entegrasyonu" bu sorunlar içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Ankara'da yaşanan işsizlik, kentsel yoksulluk, kadınların ve engellilerin sorunları, sokakta yaşayan ve/veya çalışan çocukların varlığı, sorunun büyüklüğünü net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin İstanbul, İzmir ve Bursa Büyükşehir Belediyeleri ile ortaklaşa olarak yürüttüğü ve Avrupa Birliği'nin desteklediği İGEP (İç Göç Entegrasyon Projesi), Ankara'nın bu önemli sorununun çözümü için önemli bir fırsat olarak görülmektedir.

Proje kapsamında Ankara Büyükşehir Belediyesi bünyesinde oluşturulan Proje Koordinasyon Birimi (PKB) ile stratejik planlama ve sosyal hizmetler uzmanlarından oluşan yerel teknik destek ekibi, çalışmalarını sürdürmektedirler.

Projenin 1. Bileşeni olan Stratejik Planlama ve Kapasite Geliştirme kapsamında yürütülen çalışmalarda ilk olarak, projenin hedef grubu diye nitelendirilen göçle gelenlere

ve dezavantajlı gruplara sunulan hizmetlerin mevcut durumu ve kurumlar arası işbirliği analiz edilmiştir. Daha sonra, hedef grupların kendi mevcut durumlarını tespit etmek amacıyla yürütülen özgün saha çalışmasında, Ankara'da göçle gelenlerin ve dezavantajlı grupların yoğun olarak yaşadığı mahalleler istatistikî verilere dayanılarak tespit edilmiş, örnekleme yöntemiyle seçilen mahallelerde toplam 672 adet anket gerçekleştirilmiştir. Saha çalışmasında değerlendirme çalışması son aşamasına gelmiş olup, sonuçlarının mahalle düzeyinde yer alacağı sosyal haritalamaya geçilecektir.

İGEP Projesi çerçevesinde sürdürülen stratejik eylem planı çalışmasının en önemli özelliklerinden birisi de katılımcı bir planlama anlayışını içermesidir. Bu çerçevede, PKB ve Merkezi Yönetim Kuruluşları, İlçe Belediyeleri ve Sivil Toplum Kuruluşlarının katılımıyla 4-5 Haziran 2009 tarihlerinde Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde ilki gerçekleştirilen ve SWOT metodolojisinin uygulandığı bir çalıştay gerçekleştirilmiştir. Sorunların ve çözüm önerilerinin masaya yatırıldığı bu çalıştayda, projenin paydaşları bir araya gelmiş ve sosyal hizmetler, eğitim, kültür, sağlık, istihdam ve diğer kentsel servisler gibi tematik konu başlıkları altında çalışma grupları oluşturulmuştur. Bu çalışma grupları, çalıştay sonrası da çalışmalarını sürdürmekte ve de projenin temel çıktısı olan "Stratejik Eylem Planı" çalışmasına katkı sağlamaktadırlar.

Projenin kapasite geliştirme kapsamında, en iyi örnek stratejik planlama uygulamalarının yerinde incelendiği ilk çalışma ziyareti 13-17 Temmuz 2009 tarihlerinde Belçika ve Hollanda'da gerçekleştirilmiştir. Bütün bu faaliyetlere paralel olarak, projenin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla Ankara Büyükşehir Belediyesi PKB üyelerine yönelik olarak gerçekleştirilen eğitimler tüm hızıyla devam etmektedir.

İGEP Ankara - Zeynep Çakır

Projenin; "Sosyal Önlemler" bileşeni kapsamında hayata geçirilen Sosyal Rehabilitasyon Merkezi, il ölçeğindeki ilk uygulama örneği olup ülke genelinde değerlendirildiğinde de sayılı örnekler arasında yer alacaktır. 13.500 m2 kapalı alanı ile Avrupa'nın en büyük sosyal rehabilitasyon merkezi olma özelliğini taşıyan merkez; Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından inşa edilmiş olup, tefrişatı Avrupa Birliği mali desteği ile tamamlanmıştır.

Tam kapasite faaliyete başladığında yılda 150 çocuğa hizmet verecek donanıma sahip olan merkezde, sosyal rehabilitasyon sürecine dahil olacak sokakta yaşayan, madde bağımlı veya sokakta yaşama ve madde kullanma riski taşıyan 7-17 yaş grubu çocukların en az üçer aylık periyotlar halinde barınmaları öngörülmektedir.

Sosyal hizmet uzmanı, sosyolog, hemşire, gıda mühendisi, spor ve el sanatları eğitmenleri ile destek personelinin görev yaptığı merkezin temel amacı; sokakta yaşayan ve/veya madde bağımlısı çocukların tespiti akabinde madde kullanımı veya bağımlılığı olanların tedavi sonrası takiplerini sağlamak, bakım altına alınan tüm çocukların sosyal rehabilitasyonu, rehabilitasyon sonrası aile ve toplumla yeniden uyumlandırılması için; eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve yönlendirme hizmetlerinin sağlanmasıdır. Bu çerçevede; sosyo-kültürel etkinlikler, sportif ve sanatsal çalışmalar, eğitim ve bilgilendirme oturumları, mesleki eğitim ve beceri kazandırma kursları çalışmaları yapılacaktır.

Tüm bu çalışmalara uygun olarak tefriş edilen, haftanın 7 günü ve vardiyalı görevliler nezaretinde 24 saat hizmet verecek olan merkezde; hobi ve televizyon salonu, sinema ve tiyatro salonu, kütüphane, yabancı dil ve diksiyon salonu, müzik ve enstrüman salonu, eğitim odaları, heykel ve resim atölyeleri, yatakhaneler, yemekhane, bilgisayar ve internet salonu, kapalı yüzme havuzu ile futbol ve basketbol sahaları yer almaktadır.

Çok disiplinli bir yaklaşımla ele alınması gereken "sokaktaki çocuk" kavramıyla ilgili olarak tüm kurum ve kuruluşların, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının bir araya gelerek işbirliği içinde hareket etmesinin öneminden hareketle, SHÇEK il müdürlüğü, alkol ve madde bağımlılığı eğitim ve tedavi merkezi (AMATEM) ile bir protokol oluşturulmuş, buna göre çocukların tespiti ve danışmanlık SHÇEK İl Müdürlüğüne bağlı Behice Eren Çocuk ve Gençlik Merkezi mobil ekiplerinin, tıbbi tedavi AMATEM'in, sosyal rehabilitasyon ise Ankara büyükşehir belediyesinin sorumluluğuna bırakılmıştır.

İletişim Bilgileri:

Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Rehabilitasyon Merkezi
Serhat Mahallesi, 1325. Sokak Macunköy/
YENİMAHALLE
Tel: 0312 395 93 48

İGEP Ankara - Nur Yücel

Ankara'nın şehir merkezinin uzağında, bir o kadar da yanı başımızda yaşayan yoksullar...

Gecekondualarda, barakalarda, karanlık nemli odalarda, damı olmayan-sobası tütmeyen evlerde, bazen şehrin göbeğinde, bazen kuş uçmaz kervan geçmez yerlerde küçük bedenler, kocaman yürekler ve umut dolu hayallerle gözlerini geleceğe dikmiş bu çocuklar bizleri bekliyorlar.

Ankara'nın Altındağ bölgesine, kale çevresi ve Çiğir'e kişisel olarak zaman zaman fotoğraf çekmeye gidiyorum. Bu bölgede fotoğraf çekerken objektifime yansıyan çocukların bakışları herşeyi anlatıyor aslında, kırdan kente göçle gelen vatandaşlarımızın yaşam mücadelesinin en açık göstergesi...

Sadece fotoğraf çekmek değil niyetim, onlarla zaman geçirip hayatla ilgili düşüncelerini, beklentilerini öğrenmek, imkansızlıklar içindeki mücadelelerine ışık tutmak aynı zamanda. Biraz sohbet edince, o küçücük bedenlerin ve yüreklerin neden bu kadar çabuk olgunlaştığını anlamak güç olmuyor; kimi okul harçlığını çıkarmak için ayakkabı boyuyor, kimi kışın mendil, yazın su satıyor, kimi de kale çevresinin tarihini ve güzelliklerini anlatan bir rehber oluyor. Dudaklarından çıkan ise aynı cümle, "Okul harçlığımı çıkarmak için herşey..."

Geçtiğimiz Mart ayında "yoksulluk ve sosyal yardımlar"ı konu alan bir yarışma için fotoğraf çekimine Çiğir'e gitmiştik. Ankara'nın soğuk günlerinden biri olmasına rağmen çocuklar ayakkabısız, kabansız sokaklarda dolaşıyorlardı, biz eldivensiz deklanşöre basamazken. Ankara'ya göçle gelen 5 kişilik bir aile ile sohbete başladık. Bir odalı gecekondu, oturdukları semtle ilgili duydukları kaygılara rağmen yaşamaya çalışıyorlardı, sadece babanın kazancıyla... Çocuklar çekingen ve meraklı gözlerle bize bakarken, anladık ki hepsinin de geleceğe dair hayalleri var; kimi doktor olmak istiyor, kimi öğretmen, kimi futbolcu... Ancak kalem tutması gereken eller, ekmek ve geçim derdine düşüyor, küçücük elleriyle okul harçlığı için çalışmak zorundalar.

Önümüz kış; yoksullar, yoksunlar ve çocuklar bizi köşe başlarında, çamurlu ıssız sokaklarda, karın, yağmurun ve gökdelenlerin arasında, köprü altlarında, kapısına kilit vurulan dükkan ve işyerlerinin önünde bekliyor olacak yine... Hepimizin birey olarak yapacakları var elbette, İGEP kapsamında yapılan çalışmalar içerisinde yer almanın en heyecan verici yanı da bu benim için, çocuklara dair bir şeyler yapabilmek...

Zehir gibi zeki ama imkânsızlıklarla boğuşan tüm çocuklarımızın hak ettikleri hayatlara kavuşması dileğimle...

Nur Yücel
Ankara Büyükşehir Belediyesi,
Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı
İGEP Proje Koordinasyon Birimi Üyesi

Cem Uğur ile Röportaj

Adı Cem... 22 yaşında... Işıl ışıl parlayan umut dolu gözlerle bakiyor bize ve geleceğe...

Ankara'daki Çalışan Çocuklar Merkezi'nin neredeyse en eskilerinden... 1997 yılında, henüz 10 yaşındayken gelmiş Merkez'e; şimdi ise orada çalışan genç bir elektrik teknisyeni...

İGEP : Merkeze geldiğinde ne yapıyordun?

Cem : Sokakta ayakkabı boyacılığı yapıyordum, babamla birlikte. Bizim mahalledeki arkadaşlarımdan duydum böyle bir Merkez olduğunu. Ailemden izin aldım ve geldim.

İGEP : Buraya geldiğinde neler hissettin, nelerle karşılaştın?

Cem: Ben arkadaşlarımdan duyduğum ve bildiğim için buraya gelirken tedirgin değildim. Ailem de destekledi gelmemi. Çünkü sokak yaşamı zordur, serttir. Mahallede bıçkın olursun ama ayakta kalmak için doğru yoldan da sapabilirsin. Buradaki öğretmenlerimiz ailelerimizle okullarımızla sürekli iletişim kurdular. Ailelerimize gıda, kömür, bize de kırtasiye, giysi yardımı yaptılar. Okula devam durumlarımızı takip ettiler, zayıf derslerimize yardımcı oldular. Bizleri sahiplendiler, hatta zaman zaman ailelerimizden bile çok sahiplendiler. Yeri geldi kendi ceplerinden bize yardım ettiler.

İGEP: Merkez sana neler kazandırdı?

Cem: Buradaki öğretmenlerimiz, başta da Mustafa Öğretmen bize hep destek oldu, arka çıktı. Burada onlardan saygıyı, ağırbaşlılığı, disiplini öğrendik. Halkoyunları, masa tenisi, futbol, bilgisayar gibi pek çok şey öğrendim, etkinliklere katıldım. Halkoyunları festivallerine katıldım. Türkiye'nin yarısını gezdim neredeyse. Akçay'da kampımız var, oraya gidiyoruz.

Kendimle gurur duyuyorum çünkü sokaktaki pek çok insan yüzme bilmezken ben yüzme biliyorum. Yakında cankurtaranlık sertifikası da alacağım. Benim pek çok arkadaşım da bu Merkez sayesinde kendini geliştirdi. Örneğin sokakta simit satan bir arkadaşım vardı, şimdi Rusya'da teknisyen olarak çalışıyor. Bir başka arkadaşım mühendis oldu.

İGEP : Merkez senin için ne ifade ediyor?

Cem: En büyük hayalim bir gün bu Merkezde çalışmaktı ve onu gerçekleştirdiğim için çok mutluyum. Burası benim için ikinci bir ev değil, gerçek evim. Yaptığım işi de sadece iş olarak görmüyorum, yürekten yapıyorum. Duvarı bile çizilse benim canım yanıyor. Buradaki çocuklara da beni örnek gösteriyorlar. Ben de kendi mahalleimde ağabeylik yapıyor, oradaki çocukları da buraya yönlendiriyorum. Çünkü burayı sahiplenmek gerek, tıpkı onların bizi sahiplendiği gibi.

İGEP'te Neler Oldu

- II. Yönlendirme Komitesi Toplantısı İstanbul'da gerçekleştirildi
- Sultanbeyli Çocuk ve Gençlik Merkezi açıldı
- Bileşen eğitimleri ve Bilgilendirici eğitimler devam ediyor
- Birinci Çalışma Ziyareti Belçika ve Hollanda'ya düzenlendi

Sultanbeyli Çocuk ve Gençlik Merkezi görkemli bir törenle açıldı

Sultanbeyli'deki Çocuk ve Gençlik Merkezimiz Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Sn. Egemen Bağış, Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Sn. Selma A. Kavaf, İstanbul Vali Yardımcısı Sn. Mustafa Altuntaş, İstanbul Belediye Başkan Vekili Sn. Ahmet Selamet, Sultanbeyli Belediye Başkanı Sn. Hüseyin Keskin, SHÇEK İstanbul İl Müdürü Sn. Önal İnaltekin'in katıldığı görkemli bir törenle açıldı.

Yoğun bir katılımın olduğu tören, Kayışdağı Darülaceze Çocuk Evi'nin ritim grubunun gösterisiyle başladı. Halkın yoğun ilgi gösterdiği törende çocukların yaptığı jimnastik gösterisi ve İSMEM'den gençlerin yaptığı rap gösterisi büyük alkış topladı. Sultanbeyli meydanında gerçekleştirilen törenin ardından açılışı yapılan merkezi gezen devlet bakanları ve yerel yetkililer, merkezin işleyişi hakkında bilgi aldı.

Sultanbeyli Çocuk ve Gençlik Merkezinin, Avrupa Birliği destekli, İç Göç Entegrasyon Projesi kapsamında İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Sultanbeyli Belediyesinin iş birliği ile yaptırıldığını dile getiren Kavaf, merkezde aynı anda sokakta çalıştırılan 350 çocuğun rehabilitasyon ve eğitiminin gerçekleştirileceğini söyledi.

İstanbul Belediye Başkan Vekili Ahmet Selamet konuşmasında "Sultanbeyli Belediyesi ve İGEP Teknik Destek ekibi ile işbirliği halinde yürütülen bu çalışmanın sadece Sultanbeyli halkına değil, tüm İstanbul'a, hatta Türkiye'ye örnek bir çalışma olacağını ümit etmekteyiz" sözlerine yer verdi.

Levent Gaşgil - Çalışma Ziyareti

İGEP 1. Çalışma Ziyareti: Hollanda ve Belçika

İGEP Kapsamındaki 1. Çalışma Ziyareti 13 – 17 Temmuz 2009 tarihleri arasında Hollanda ve Belçika'ya gerçekleştirildi. Ankara, İstanbul, İzmir ve Bursa Büyükşehir Belediyelerinden toplam 14 katılımcı ziyarete katılmış, Amsterdam, Delta Werken, Beringen ve Brugge kentlerinde çeşitli proje alanları gezilmiş, ayrıca Brüksel'deki AB Parlamentosu ve AB kurumları ziyaret edilmiştir. Ziyarete İGEP, Stratejik Planlama Kilit Uzmanı Gökhan Menteş tarafından temsil edilmiştir.

Amsterdam'da sosyal nitelikli merkezler, sosyal konut ve yaşam boyu öğrenme kuruluşlarının bulunduğu sosyal dönüşüm projesi ziyaret edilmiştir; Amsterdam'da bu gibi çok yönlü yapılaşmalar halkın sosyal ortamlara çekilmesi ve çevreye yatırımın teşvik edilmesi için kullanılmaktadır. Bursa Büyükşehir Belediyesi'nde Daire Başkanı olarak görev yapan Sn. Nalan Fidan; "Belçika ve Hollanda'da geçirdiğimiz 5 gün boyunca sosyal-ekonomik projeler olarak ele alınan 12 örneği görmüş olmamız çok faydalı oldu".

Maden

Belçika'da son 20 yılda yaşanan ekonomik ve sosyal değişimlere paralel olarak, eski kömür madenlerinin çoğu kapanmıştır. Beringen ve Genk kentlerinde görev yapan şehirplancıları eski maden binaları ve tesislerinin değerlendirilmesi için yenileme ve dönüşüm çalışmaları yapmakta, eski maden kentleri iş ve kültür merkezlerine dönüştürülmektedir.

Belçika'daki Türk toplumu temsil eden, ve geçtiğimiz yıllarda maden işçisi olarak çalışan Selahattin Koçak, daha sonra politikaya girmiş, belediye başkan yardımcısı olarak

Beringen kentindeki eski maden alanının dönüştürülmesi konusunda çalışmalar yürütmektedir. Entegrasyonla ilgili olarak "benim için entegrasyon, Türklerin Flaman dilini öğrenmesi anlamını da taşıyor" diyen Koçak, yeni projeleri için "madenin kapanışından 20 yıl sonra bile kent kömür madeninin etkisindedir. Kentin logosunda bile Beringen, 'maden kentinin ötesinde' kelimeleri kullanılmaktadır. Burada herşey madenle ilgili; maden fırını, maden cafe gibi işletmeler. Şimdi ise maden binasını yenileyip iş ve rekreasyon alanına dönüştürüyoruz" şeklinde konuştu.

Hızlı Göç Hareketlerinin karşısında Stratejik Planlama Modelleri

Hollanda ve Belçika'da stratejik planlama süreçleriyle ilgili geniş tecrübelerin ilk elden gözlenmesi, çalışma ziyaretinin en önemli amaçlarından bir tanesiydi. Genel olarak, bu günlerde bu ülkeler iç göç olgusuyla karşılaşmamakta, ancak başka ülkelerden gelen göçmenlerin entegrasyonunun sağlanmasına yönelik çabalar sürmektedir.

Bu ülkelerde stratejik planlama çalışmaları kapsamındaki entegrasyon çözümleri, dışarıdangelen kişilerin kendilerini geldikleri topluma tanıtmaları ve uyum sağlamalarına yönelik fırsatların sağlanması üzerine kuruludur, ve uygulanan stratejik plan sosyal konut ve altyapı ile öğrenme olanaklarının sağlanmasını da içermektedir. Bu bağlamda stratejik planlama Avrupa Birliği terminolojisindeki "yerellik" ilkesine göre yapılmaktadır. Bu ilkeye göre karar verme süreçleri mümkün olan en yerel düzeyde yürütülmekte, geniş bir paydaş yelpazesi karar verme süreçlerine dahil edilmektedir.

Bu kavramların katılımcılar tarafından daha iyi anlaşılması ve uygulamaların yerinde gözlemlenmesi, çalışma ziyaretinin ana çıktılarından bir tanesidir. Çalışma ziyareti yaşanan sorunlara AB mevzuatı çerçevesinde bulunan çözümler ve ulaşılan çıktılar gösterdiği için katılımcılar için özellikle faydalı olmuştur.

İGEP Merkez Ofis

Adres: Mustafa Kemal Mah. 2132. Sokak No:45/2 06520

Çankaya, Ankara

Tel: +90 312 219 41 50

Faks: +90 312 219 41 51

www.igeprojesi.net

info@igeprojesi.net

İGEP'te neler olacak

- III. Yönlendirme Komitesi Toplantısı Ankara'da düzenlenecek
- Göç Ulusal Sempozyumu Ekim ayında Ankara'da düzenlenecek
- II. Çalışma Ziyareti Aralık ayında Almanya'ya gerçekleştirilecek
- Sosyal Hizmetler Ulusal Sempozyumu Aralık ayında Bursa'da düzenlenecek

İGEP
İÇ GÖÇ ENTEGRASYON PROJESİ

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmekte ve DeLeeuw International liderliğinde Human Dynamics, ICMPD, TEPAV, TESEV ve WYG International Konsorsiyumu'nun teknik desteğiyle; İstanbul, İzmir, Ankara ve Bursa Büyükşehir Belediyeleri tarafından yürütülmektedir. Projenin yayın ve web sayfasının içeriği yalnızca Konsorsiyumun sorumluluğundadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır. Bu projenin sözleşme makamı MFİB'dir.

DeLeeuw International
part of the WYG group

human
dynamics
public sector consulting

tepav
Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı

WYG International part of the WYG group
creative minds safe hands

